

Silverdalsskolan

Sollentuna kommun

Observationen genomfördes av:
Susanne Isaksson, Upplands Väsby
Ansa Messner, Nacka kommun
Anna Natéus, Upplands Väsby
Fredrik Rönström, Nacka kommun

Vecka 13, 2019

Innehållsförteckning

Kort om förskolan/skolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Kort om förskolan/skolan

(Kopiera adekvat tabell, skicka till förskolechef eller rektor och klistra sedan in tabellen i rapporten)

Grundskola

Antal elever	555
Årskurser	0-9
Regi (ev fristående huvudman)	kommunal
Ev profil/inriktning	
Antal lärare varav antal legitimerade	49 49
Antal pedagoger på fritidshemmet varav antal med högskoleutbildning mot fritidshem	30 2

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var fyra observatörer som besökte Silverdalsskolan under fyra dagar, den 25 t o m den 28 mars 2019. Vi besökte de flesta klasser/grupper och fritidshemmet. Vi genomförde totalt 35 klassrumsobservationer av olika längd.

Vi intervjuade ledningsgruppen bestående av rektor och två biträdande rektorer i början av observationsuppdraget och rektor och tre biträdande rektorer i slutet. Vi intervjuade också elevhälsoteamet (EHT) på AST-enheten - AutismSpektrumTillstånd - bestående av en biträdande rektor, kurator, psykolog och två specialpedagoger riktade mot olika åldersgrupper, liksom enskilt en specialpedagog på AST-enheten.

Vi intervjuade delar av elevrådet, 6 elever, för årskurserna 7-9 och 9 elever ur elevrådet för årskurserna 1-3. Vi intervjuade elever i två grupper - 4 i en grupp och 2 i en annan (valda av observatörerna). Vi intervjuade i olika grupper två arbetslagsledare (valda av skolan), lärare i f-3, a-lagsmöte f-6 och fritidshem. 25 spontansamtal hölls med lärare och 50-talet med elever i olika ålder.

Sammanfattning

Sliverdalsskolans klasser och personal arbetar kontinuerligt med skolans värdegrund i Olweusprogrammet och Backa.org - det senare har högstadiel elever utbildats och utbildat varandra i. Eleverna säger att de är trygga och förhållningssättet mellan vuxna och elever och mellan elever är respektfullt. Vad gäller utveckling och lärande vet eleverna vad som förväntas av dem, de får möjlighet att utveckla sin digitala kompetens och de har en del ämnesövergripande undervisning. I AST-klasserna, AutismSpektrumTillstånd, anpassar personalen undervisningen i mycket hög grad till individuella elever.

Formativ bedömning är en viktig del i en elevs kunskapsutveckling och det behöver användas mer i undervisningen. Eleverna behöver i högre grad vara med och planera undervisningen. Elevråd och klassråd utvecklar elevernas förmåga att arbeta enligt demokratiska principer. Elevrådet kan vara en kapacitet, men känner inte att de har betydelse i utvecklingen av skolan och arbetet.

Fritidsklubben arbetar för närvarande med Wild Kids, vilket personalen lagt ner mycket arbete på och anpassar efter vad eleverna behöver. I den övriga fritidshemsverksamheten är eleverna med och bestämmer vad de ska göra för att få både vila och aktiviteter i varierande grad.

Skolans ledning har kunskap om verksamheten genom att de besöker varje lärare 2 gånger per år, enligt årshjulet. Ledningen ska framöver arbeta med att skolan ska få tydliga regler för eleverna och ett gemensamt förhållningssätt från lärarna. De ska också initiera en högre grad av samverkan mellan lärare.

Resultat per målområde

Normer och värden:

På Silverdalsskolan har personal och elever huvudsakligen en gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund. Klasserna arbetar kontinuerligt mot mobbning, diskriminering och kränkande behandling. De äldre eleverna har fått utbildning via Backa.org, mot sexuella trakasserier och kränkning och har utbildat sina klasskamrater.

Det finns ett respektfullt förhållningssätt mellan personal och elever och mellan eleverna. Vi ser exempel på att personal har positiva förväntningar på eleverna och stöttar deras tillit.

Många elever uttrycker att de trivs och känner sig trygga i skolan.

Utveckling och lärande/Kunskaper:

Vid lektionsstart förekommer det ibland sammanhangsmarkeringar från lärarna. Det framgår inte alltid vad huvudsyftet med lektionen är. Eleverna verkar vara väl införstådda med vad som förväntas av dem.

Lärmiljön är av skiftande kvalitet, men stöder i viss mån lärande. På skolgården står många elever bara; lärmiljön uppmuntrar inte till lek eller lärande. I en del klassrum finns klotter på bänkar och väggar, och eleverna använder sina mobiltelefoner till annat än skolarbete under lektionstid - gäller främst de högre årskurserna. Både elever och lärare berättar att alla lärare styr upp i olika mån, samt att det saknas regler för hela skolan.

Vi ser lektioner som är väl strukturerade med en tydlig agenda från lärarnas sida. Undervisningen har stort fokus på eget arbete och grupparbeten - en viss variation i arbetsmetoder finns. Ämnesövergripande inslag förekommer, enligt lärare och elever vi intervjuat. Arbetssätten stimulerar samarbete mellan eleverna i deras lärande. Generellt tar läraren liten plats under de lektioner vi besöker. Det saknas helt längre lärarledda genomgångar.

Eleverna ges förutsättningar att utveckla digital kompetens genom olika sätt att redovisa, söka information, spela kunskapsspel eller göra filmer.

I förskoleklassen ser vi att eleverna får utveckla sin kreativitet, samt sin förmåga att samarbeta och kommunicera genom en skogsutflykt där de letar vårtecken och sedan bearbetar detta i skolan.

Eleverna ges i viss mån ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin utveckling. De säger att de får uttrycka sina åsikter och de tränas att självständigt formulera sina ståndpunkter. Eleverna ges möjlighet att utveckla kreativitet och språk- och kommunikationsförmåga till exempel i bild- och musikämnet kombinerat med svenska.

Vi ser lärare som i viss utsträckning ställer språkutvecklande frågor, bland annat under en sva-lektion, svenska som andraspråk. Skolan har en förberedelseklass för nyanlända elever. Strategier och metoder för elever med annat modersmål än svenska är tydliga under den lektion vi besöker.

I AST-klasserna - AutismSpektrumTillstånd - används anpassningar och särskilt stöd i mycket hög grad för alla elever.

Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande:

Formativ bedömning finns i viss utsträckning som återkoppling till eleven, men sammantaget ser vi inte mycket av det. Eleverna berättar att det förekommer ibland och då oftast efter avslutad uppgift eller prov. I en grupp arbetar en klass, under vårt besök, aktivt med olika delar av arbetsmiljön.

Lärare planerar ibland undervisningen tillsammans med eleverna, men det varierar med lärare säger elever. Utvärdering sker, på olika sätt, i flera klasser vi besöker.

Undervisningen stimulerar till viss del elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande. Alla elever ges lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen utifrån elevernas önskan att delta.

Eleverna utvecklar sin förmåga att arbeta enligt demokratiska principer genom klassråd och elevråd. Dock anser de äldre eleverna att elevrådet inte alltid blir seriöst beaktade.

Bedömning och betyg:

Skolan använder lärplattformen Infomentor för dokumentation om elevens kunskapsutveckling. Elever och föräldrar kan bl a ta del av prov och läxor via lärplattformen. Elever och lärare på skolan berättar att Infomentor inte är helt lätt att använda samt att många inte använder plattformen i den utsträckning som är tänkt. Lärare använder bland annat Google Classroom som ett komplement till Infomentor. Det finns en vilja och ambition från skolledningen att alla ska göra lika.

Eleverna får återkoppling på sina prov och uppgifter främst via Infomentor. Ibland sker det även muntligt eller i helklass. Även här ser vi att feedback och återkoppling sker på flera olika vis. De flesta eleverna vi pratar med säger att de har ganska bra koll på hur de ligger till i de olika ämnena även om de sällan vet vilka kunskapskrav som prövas.

Vi ser inga exempel på att eleverna får öva på att bedöma sina egna resultat. Lärarna berättar att det förekommer i viss mån.

Skolans systematiska arbete säkrar i någon mån en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning. Möte hålls fem gånger per läsår, där lärarna går igenom elever som ligger särskilt lågt eller behöver utmaningar. Lärarna diskuterar då åtgärder som vidtagits och som kan behövas framöver. Nationella prov samrättas, men används inte för att initiera förbättringar inom de områden som ligger lågt.

Fritidshemmet:

Eleverna erbjuds en meningsfull fritid genom att verksamheten oftast utgår från elevernas intressen och behov. Personal säger att eleverna har inflytande över arbetssätten på fritidshemmet, då de har förslagslåda eller fritidsråd på de olika fritidshemsavdelningarna. Några elever bekräftar detta och vi får se exempel i Klubbens arbete med Wild kids. Förskoleklassens pedagoger beskriver att de har svårt att få till en varierad fritidshemsverksamhet pga av brist på personal som ansvarar för fritidshemsverksamheten.

Fritidshemmets verksamhet innehåller i viss utsträckning lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer och praktiska arbetssätt t ex genom skapande av film, uteaktivitet, programmering, fritt skapande eller styrt skapande i temaarbete som påbörjats i skolans undervisning. Kvaliteten på fritidshemsverksamheten varierar. Eleverna ges i viss mån möjlighet till rekreation och vila.

Lärandet på fritidshemmet är till viss del situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat för att skapa goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt. På de fritidshemsavdelningar som är för de äldre eleverna, årskurserna 3-6, ser vi exempel på att elever får pröva och utveckla idéer och omsätta dem i handling. Detta finns i viss utsträckning för de yngre eleverna. Pedagogerna har svårt att beskriva hur de arbetar med att eleverna får kommunicera med språkliga uttrycksformer. Vi ser inte heller exempel på det.

Styrning och ledning:

Ledningen har i viss utsträckning kunskaper om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Skolan har en nytillsatt rektor som lägger stort arbete på att lära känna verksamheten där hon bjuder in olika arbetsgrupper för att påbörja ett arbete med att utveckla verksamheten.

Ledningen har påbörjat ett arbete för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom att behålla det som fungerar och att utveckla strukturer för kommande utvecklingsarbete. Samverkan inom verksamheten, förekommer i liten utsträckning, vilket bekräftas av många pedagoger. Rutiner och former saknas för samverkan. Lärarna efterfrågar förutsättningar och strukturer för samverkan och övergångar.

Bedömning i skala¹

Grundskola

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,2
Utveckling och lärande/Kunskaper	2,9
Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande	2,3
Bedömning och betyg	2,4
Fritidshem	2,5
Styrning och ledning	2,3

---

¹ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Starka sidor

De vuxna har ett respektfullt förhållningssätt mot eleverna (Normer och värden)

Beskrivning: Under de flesta lektioner vi besöker ser och hör vi hur vuxna och elever talar till varandra på ett respektfullt sätt. Vi ser lärare som är mycket lyhörda för elevernas behov, och vi ser att eleverna vänder sig till vuxna vid behov av hjälp och stöd. De elever vi talar med säger att deras lärare är de bästa och "jätteduktiga". I samtal och intervjuer med personal och elever på skolan framgår att det är god stämning på skolan.

Bedömning:

De vuxna har ett förhållningssätt präglad av respekt och intresse för varje elevs bästa. Detta visar sig i god stämning, uppmuntran och elever som trivs på sin skola.

AST-anpassningar runt enskilda elever (Kunskaper)

Beskrivning: Anpassningar görs i olika situationer, och generellt, för varje individ och i möjligaste mån i samtal med eleven. Exempelvis anpassas gruppindelningar och provsituationer efter vad eleven för närvarande behöver. Elever med problematisk skolfrånvaro erbjuds stöd och hemundervisning. Kunskapsutveckling tydliggörs för föräldrar vid flera utvecklingssamtal varje läsår. Aktuella frågor är alltid kunskapsutveckling, mående och närvaro. Elever som kan och vill, integreras under vissa lektioner i vanliga klasser.

Bedömning: Vi bedömer att det finns förankrade strategier och metoder för Anpassningar och särskilt stöd för eleverna i AST- klasserna - AutismSpektrumTillstånd - vilket dessa elever är i stort behov av.

Fritidsklubben

Beskrivning: Fritidsklubben för åk 4-6, erbjuder olika aktiviteter som planeras med utgångspunkt i elevernas olika intressen, önskemål och behov. Eleverna beskriver att de är stolta över sin Fritidsklubb, där de känner sig delaktiga och har stort inflytande över verksamheten. Vi ser många elever som väljer att delta i olika aktiviteter. De tränas i samarbete och får utforska sina egna idéer och utveckla sin kreativitet.

Bedömning: Fritidsklubben präglas av en strukturerad och varierad verksamhet som innehåller lek, rörelse, skapande och estetiska uttrycksformer där eleverna har stort inflytande. Personalen visar på ett stort engagemang genom positiva förväntningar på eleverna och de stöttar elevernas självttillit.

Utvecklingsområden

Gemensamt förhållningssätt, regler (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Vi ser under lektioner elever som ligger på bänkar utan att få tillsägelse, elever som vandrar runt i stället för att arbeta och elever som sitter med sina mobiler och gör annat än de ska under lektionstid. Vi ser också lärare som säger till och blir åttlydda. Både ledning, lärare och elever efterfrågar fasta regler för hela skolan.

Bedömning:

Vi bedömer att det skulle vara lättare för både elever och lärare om skolan hade gemensamma regler att förhålla sig till. LGR11 säger att skolan ska *samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete.*

Formativ bedömning (Ansvar och inflytande)

Beskrivning:

Vi ser få tillfällen med formativ bedömning under lektionstid, oavsett årskurs. Vi ser heller inte att eleverna bedömer sina egna resultat. Vid samtal med både äldre och yngre elever framkommer att de sällan, i vardagen, får återkoppling på var de befinner sig i sin kunskapsutveckling. De äldre får återkoppling efter prov, ibland i grupp. Även lärare och ledning säger att återkoppling i vardagen/formativ bedömning varierar. I Silverdalsskolans Verksamhetsidé står det *Vi tror på kraften i snabb, frekvent och adekvat återkoppling.*

Bedömning:

Vi bedömer att arbetet med formativ bedömning förekommer alltför sällan. Denna typ av bedömning är viktig för att sträva mot att eleven ska äga sitt eget lärande.

Elevernas roll i planeringen; elevrådets roll (Ansvar och inflytande)

Beskrivning:

Elever säger att de sällan är med och planerar undervisning och arbetssätt, eller att det varierar med vilken lärare de har. Även lärare säger att de gör olika. Vi ser vid något enstaka tillfälle där läraren syftar till att eleverna ska vara med och planera undervisningen.

Det äldre elevrådet har många idéer men säger att de inte tas seriöst. Flera av elevrådsrepresentanterna har gått skyddsrondsutbildning för elever, men inte fått möjlighet att vara med på ett par år.

I läroplanen, LGR11, står det explicit att skolan ska se till att *alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad.* I *Checklista av det systematiska arbetsmiljöarbetet ht 2018* står att elever ska vara med vid skyddsronde.

Bedömning:

Vi bedömer att elevernas ansvar och inflytande över väsentliga delar av deras egen utbildning är viktigt att utveckla, för att eleverna ska se sin egen del i utbildningen.

Fungerande rutiner för samverkan inom verksamheten; det systematiska kvalitetsarbetet (Styrning och ledning)

Beskrivning:

Kollegiehandledning är initierad, men fungerar ojämnt beroende på varierande vilja hos individer. Pedagogerna efterfrågar en röd tråd som genomsyrar verksamheten från f-9. De saknar en vi-känsla då skolan är väldigt uppdelad. Både fritidshemmet och skolan efterfrågar samverkan mellan verksamheterna. Elever och lärare säger att samverkan inom verksamheten är begränsad och personberoende. Under vårt besök ser vi få tecken på samverkan, men under en intervju med AST-enheten får vi veta att personalen där har tät samverkan beroende på elevunderlaget. De har också viss samverkan med övriga skolan.

Bedömning:

Vi bedömer att ledningen kan tillse att strukturer finns, som underlättar samverkan mellan olika delar av verksamheten. Det skulle ge fördelar både till personal och elever och underlätta förståelsen för kunskapsutvecklingen, som ett sammanhang för alla i skolan.

Jämförelse med tidigare observation är inte relevant.

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på

<https://www.nacka.se/underwebbar/anordnare-av-forskola-och-skola/kvalitetsarbete/vaga-visa/>